

کریدور شمال-جنوب از حرف تا عمل

با افتتاح راه‌آهن آستارا-آستارا، مسئولان ایرانی از اتصال کریدور شمال-جنوب خبر می‌دهند و این در حالی است که قطعه قزوین-رشت همچنان در حال ساخت است و فاصله ۱۶۴ کیلومتری رشت-آستارا، اساساً هنوز راه‌آهن ندارد.

آران نیوز؛ فاز اول پروژه آستارا-آستارا که ایران و جمهوری آذربایجان را از راه ریلی به یکدیگر متصل می‌کند، ۱۰ کیلومتر طول دارد، که هشت و نیم کیلومتر در جمهوری آذربایجان و یک و نیم کیلومتر آن در ایران ساخته شده‌است.

بنا بر اعلام شرکت راه‌آهن ایران، در حال حاضر یک پروژه ۳۵ هکتاری برای راه‌آهن آستارا در نظر گرفته شده که سه خط از هفت خط آن به بهره‌برداری رسیده است. این پروژه که در آن ۶۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری صورت گرفته است، با یک پل مرزی، دو کشور را از طریق ریل به یکدیگر متصل می‌کند.

احداث خط آهن بین المللی آستارا-آستارا که مسیر ریلی اروپا را از طریق جمهوری آذربایجان به ایران متصل می‌کند، پس از انعقاد تفاهمنامه نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و جمهوری آذربایجان در ۱۸ مهر ۱۳۹۴ آغاز شد. و پس از گذشت دو سال و نیم فاز نخست آن افتتاح شد.

برای ادامه ساخت و تکمیل این پروژه، جمهوری آذربایجان برای احداث بارانداز ریلی آستارا که شامل ساختمان‌های اداری، سیلوهای نگهداری گندم، مخازن نفتی و سایر بخش‌هاست، بالغ بر ۶۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری می‌کند.

اما افتتاح این ۱۰ کیلومتر، برخلاف گفته مسئولان ریلی ایران، اتصال کریدور شمال-جنوب نیست، چراکه بین این دو کریدور همچنان فاصله‌ای طولانی وجود دارد و هنوز خط آهن داخلی ایران به شهر آستارا نرسیده است.

کار ساخت و راه‌اندازی قطعه قزوین به رشت و افتتاح آن بارها به تعویق افتاده است. معاون وزیر راه ایران دلیل این امر را «مشکل و پیچیده بودن این قطعه» دانسته است. وی البته بار دیگر در وعده افتتاح این قطعه گفته است: «بسترسازی ۱۶۴ کیلومتری قزوین به رشت تا پایان فروردین ماه جاری به اتمام می‌رسد. بالغ بر ۱۵۶ کیلومتر ریل گذاری در این

مسیر انجام شده است و امیدواریم تا پایان اردیبهشت ماه ریل گذاری مسیر باقیمانده هم به اتمام برسد.»
خیرالله خادمی به عنوان مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل ایران به عنوان مجری پروژه ریلی قزوین-رشت درباره زمان افتتاح این قطعه به ایسنا گفته است:

«پروژه بزرگ ریلی قزوین-رشت تابستان سال ۹۷ به بهره‌برداری می‌رسد.»

مسیر ریلی قزوین به رشت شامل محور ۲۸ کیلومتر تونل و ۹ کیلومتر پل خاص و بزرگ می‌شود.

قطعه مهم اتصال آستارا به شبکه ریلی داخلی ایران، رشت-آستارا است. کار در این قطعه هنوز شروع نشده است. طبق برنامه‌ریزی وزارت راه و شهرسازی ایران پس از تکمیل خط آهن قزوین به رشت مسیر جدید ریلی میان رشت و آستارا کشیده خواهد شد.

ایسنا گزارش داده است برآوردهای اولیه نشان می‌دهد که این پروژه به حدود سه هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد و بناست با فاینانس آذربایجان ساخته شود. جمهوری آذربایجان رقم این فاینانس را ۵۰۰ میلیون دلار اعلام کرده است.

جاوید قربان اف مدیرعامل شرکت راه‌آهن جمهوری آذربایجان زمان آغاز به کار ساخت قطعه آستارا-رشت گفته به زودی شاهد «کلنگ زنی» احداث آن خواهیم بود.

از طریق ترمینال ریلی آستارا، بارهایی از قبیل انواع چوب، غله و حتی میوه‌های صادراتی ایران حمل و نقل بین المللی خواهند شد. گرجستان، جمهوری آذربایجان، روسیه و ایران کشورهای درگیر در پروژه هستند. با خط آهن بین‌المللی آستارا-آستارا، این امکان نیز به وجود می‌آید تا کالاهایی که از خلیج فارس به بندرعباس وارد می‌شوند، به روسیه و اروپایی شرقی حمل و نقل شوند.

با وجود گذشت حدود ۱۰۰ سال از ورود نخستین قطار به ایران، همچنان اما این بخش مهم از حمل و نقل نتوانسته محوریت مدنظر در برنامه‌های کلان را به دست بیاورد. با توجه به گستردگی ایران، بهره‌مندی از حمل و نقل ریلی، ضمن امنیت بالا صرفه‌جویی قابل‌توجهی در مصرف سوخت و کاهش چشمگیر هزینه‌ها را در پی خواهد داشت؛ آنچه خود

می‌تواند موجب تخصیص بودجه بیشتر برای توسعه زیرساخت‌های عمرانی شود.